

Budgetunderlag 2023–2025

SVERIGES DOMSTOLAR

Innehållsförteckning

YRKANDEN.....	3
RÄTTSSÄKRA OCH OBEROENDE DOMSTOLAR.....	4
SVERIGES DOMSTOLAR.....	7
RÄTTSLIGA BITRÄDEN M.M.....	10
MIGRATIONSDOMSTOLARNA.....	13
RÄTTSLIGA BITRÄDEN M.M. VID DOMSTOLSPRÖVNING I UTLÄNNINGSMÅL	15
TRÄNGSELSKATT	16
INTERNATIONELL CIVIL KRISHANTERING.....	17
BILAGA 1 – INVESTERINGAR, LÅNERAM OCH KREDITER	18
BILAGA 2 – AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET	23
BILAGA 3 – ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS FINANSIERING	25
BILAGA 4 – MÅLUTVECKLING	26

Yrkanden

Domstolsverket yrkar att regeringen

- föreslår riksdagen att anslaget 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2023–2024 samt en ramökning med 115 mnkr från år 2025 utöver den beräknade anslagsnivån. Totalt yrkas en ramökning med 115 mnkr under perioden 2023–2025 utöver de beräknade anslagsnivåerna. [Se avsnitt om Sveriges Domstolar.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m., inom utgiftsområde 4, tillförs en ramökning med 1 740 mnkr 2023, med ytterligare 249 mnkr 2024 samt med ytterligare 209 mnkr 2025, totalt en ramökning med 2 198 mnkr perioden 2023–2025. [Se avsnitt om Rättsliga biträden m.m.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, återställer tilldelningen på anslaget till den nivå som gällde före budgetpropositionen för 2022 och därmed tillför anslaget en ramökning med 40 mnkr från år 2023 utöver de beräknade anslagsnivåerna. [Se avsnitt om Migrationsdomstolarna.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2023–2025. [Se avsnitt om Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål.](#)
- föreslår riksdagen att anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1 och 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4, inom utgiftsområde 22 tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2023–2025. [Se avsnitt om Trängselskatt.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7, tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2023–2025. [Se avsnitt om Internationell civil krishantering.](#)
- föreslår riksdagen att låneramen sänks till 1 550 mnkr för åren 2023–2025. [Se Bilaga 1 – Investeringar, låneram och krediter.](#)
- fastställer att anslagskrediten för anslagen 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4 och 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, varje år under perioden 2023–2025, under förutsättning att yrkade medel tilldelas, får uppgå till tre procent. [Se tabell Anslagskredit på ramanslag för 2022.](#)
- fastställer att anslagskrediten för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. inom utgiftsområde 4, samt anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7, varje år under perioden 2023–2025, under förutsättning att yrkade medel tilldelas, får uppgå till tio procent. [Se tabell Anslagskredit på ramanslag för 2022.](#)
- föreslår riksdagen att anslagskrediten för anslaget 1:5 Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, samt anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap. 1 och anslaget 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap. 4 inom utgiftsområde 22 varje år under perioden 2023–2025, får uppgå till tio procent. [Se tabell Anslagskredit på ramanslag för 2022.](#)

Rättssäkra och oberoende domstolar

I vårt land är domstolarnas ställning grundlagsskyddad. Oberoende och väl fungerande domstolar är bärande för rättsstaten och ger legitimitet till vårt samhällssystem och våra grundläggande värderingar. Domstolarnas och domarnas oberoende ställning i det konstitutionella systemet är sådant som måste förbli – ett fundament i ett demokratiskt samhälle.

Att blicka framåt utifrån domstolarnas viktiga uppdrag är just nu mer utmanande än vanligt eftersom det finns fler osäkra faktorer. En rad olika händelser i demokratiska länder i vår omvärld får oss att inse att rättsstaten och demokratin kan utsättas för allvarliga påfrestningar, och att det kan ske snabbt. En särskild händelse som påverkat såväl människor som domstolarna är den coronapandemi som drabbat hela världen. Utöver mycket mänskligt lidande har de restriktioner som vidtagits utsatt hela samhället för stor press. De i Sverige så självklara demokratiska friheterna, till exempel demonstrationsfrihet och mötesfrihet, har inskränkts och också ifrågasatts.

Med ökad osäkerhet och polarisering behöver domstolarna vara den trygga garanten för den enskildes rättssäkerhet och för demokratin. För att domstolarna ska kunna fullgöra denna för demokratin grundläggande uppgift, måste medeltilldelningen präglas av långsiktighet. Resurserna måste vara tilltagna så att domstolarna har möjlighet att följa och tillämpa lagstiftningen och kan tillgodose medborgarnas rätt till effektiva rättsmedel.

Snabba avgöranden är centralt

I domstolarna handläggs flera hundra olika typer av mål. Det som tydligast förenar dem är behovet av ett rimligt snabbt avgörande.

För människor är snabba avgöranden av central betydelse eftersom målen ofta rör förhållanden i vardagen, exempelvis gällande familj, försörjning, boende, egendom eller säkerhet. Att leva i ovisshet kan vara påfrestande och försvåra möjligheterna att gå vidare i livet. För företag kan en långvarig domstolsprövning skada affärsverksamheten, och ibland till och med äventyra den. Väntetider i domstolarna riskerar också att slå mot andra delar av samhället, med följder som till exempel förseningar i upphandlingar och i tillstånd till mark- och miljöhantering. Om rättssystemet upplevs som effektivt och rättssäkert stärker det människors förtroende för det.

Digitalisering för effektivitet

Sveriges Domstolar har de senaste åren haft som högsta prioritet att hålla en fortsatt hög avgörandetakt av mål och ärenden. Parallellt har fokus lagts vid att fortsätta anpassa processer och verksamhetsstöd till det digitala samhällets behov och krav, att säkra kompetensförsörjningen och att hålla domstolarna trygga. Dessa satsningar har möjliggjort effektiv hantering av många mål.

I utvecklingen av verksamheten möjliggör digitaliseringen genomgripande förbättringar i såväl interna processer som kontakter med omvärlden. Målet är att kontinuerligt skapa en effektivare administration och målhantering tillsammans med högre kvalitet.

Stora och betydelsefulla satsningar på digitalisering inom såväl brottmål i RIF-samarbetet som förvaltningsmål med elektroniskt utbyte med andra myndigheters verksamhetsstöd har skett. E-tjänster som möter behov hos parter och allmänhet

har byggts ut. Digital medverkan i förhandlingar när så behövs och är möjlig har ökat kraftigt. För att realisera de satsningar som görs har Domstolsverket och domstolarna tillsammans utvecklat modeller för nyttorealiserings och effekthemtagning för att säkra nyttan.

Samtidigt innebär den allt mer digitala verksamheten också ökade kostnader för nyutveckling, förvaltning och inte minst för informationssäkerhet. Information är en av våra viktigaste tillgångar och i takt med att vi digitaliserar är det av största vikt att vi skyddar den. Med ökad digitalisering följer ökade risker för cyberangrepp och andra intrång. Sveriges Domstolar har genomfört stora satsningar på tekniska lösningar för att förhindra intrångsförsök och på att säkra att hela organisationen lever upp till nödvändiga säkerhetsnivåer. Framåt behöver säkras att organisationen har rätt kompetens, och mer resurser behöver läggas på att skydda information mot obehöriga samt säkra informationens riktighet och spårbarhet.

Den trygga domstolen

Tryggheten i domstolen är av högsta vikt för Sveriges Domstolar. Samhället förändras och det ger avtryck i de mål och ärenden som kommer till domstolarna. Likväl måste såväl parter och vittnen som journalister, allmänhet och medarbetare kunna känna sig trygga i domstolen. Det handlar om fysisk säkerhet i lokalerna, om att få ett bemötande som skapar begriplighet i rättsprocessen och om att uppleva sig sedd och lyssnad på i det som sker.

Sveriges Domstolar arbetar löpande med om- och nybyggnation av lokaler. Förändringarna möter ofta behov av säkerhetskontroller och andra justeringar i den fysiska miljön för att trygga domstolen.

Utmaningar i att kompetensförsörja

I och med att långa väntetider i domstolarna ger direkt effekt för människor och företag är möjligheterna för Sveriges Domstolar att kompetensförsörja en avgörande fråga för rättssäkerheten och för förtroendet för domstolarna. Arbetet med en god och långsiktig kompetensförsörjning är centralt inom Sveriges Domstolar och bedrivs utifrån en kompetensförsörjningsstrategi. Det handlar bland annat om att systematiserat möta medarbetares förväntningar på ett modernt ledarskap och medarbetarskap.

Domarförsörjningen, både kort- och långsiktigt, är en utmaning för många domstolar, inte minst de som ligger mindre centralt. Flera insatser pågår för att försöka

öka attraktiviteten för yrket, bland annat en utvecklingsinsats med målet att göra domstolarna mer synliga och konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden för att kunna rekrytera rätt kompetens. Satsningar har skett på att tillsätta adjungerade råd som under ett års tid tjänstgör i både underrätt och överrätt, vilket nu ska utvärderas i samarbete med Domarnämnden. En idéskiss har tagits fram om inrättandet av en ny ordinarie domarbefattning. Denna har diskuterats med landets domstolschefer och presenterats för justitiedepartementet. Syftet med en sådan anställning skulle vara att renodla domarrollen och förbättra möjligheterna att rekrytera domare i hela landet.

Idén om en ny domarbefattning kommer att fortsätta diskuteras i Sveriges Domstolar under det kommande året liksom andra förslag på hur rekryteringsutmaningarna ska mötas. En annan strategiskt viktig fråga som organisationen kommer att arbeta med är att se över möjligheterna att behålla fler av de assessorer man utbildar inom Sveriges Domstolars verksamhet.

Kompetensförsörjningen inom Sveriges Domstolar är en stor utmaning med särskilda förutsättningar som också påverkar möjligheterna att säkra rätt kompetens. Det handlar bland annat om att organisationen består av 80 självständiga myndigheter och att ansvaret för domarrekruteringen är fördelat på flera olika aktörer. Samtidigt är kompetensförsörjningen en mycket högt prioriterad fråga i verksamheten.

Långsiktiga förutsättningar

Sveriges Domstolar har nu getts långsiktiga förutsättningar vilket möjliggör för domstolarna att fortsätta avgöra mål och ärenden effektivt och med hög kvalitet. Tilldelningen mellan berörda myndigheter ska vara balanserad och styrningen ska vara effektiv.

Utöver anslagstilldelning krävs lagstiftningsförändringar för att åstadkomma effektiviseringar och skapa långsiktiga förutsättningar för verksamheten. Domstolsverket analyserar och lyfter löpande behov av förändringar till Regeringskansliet, men vill särskilt framhålla att det är viktigt att de förslag till reformer som lämnats i utredningar och liknande de senaste åren också genomförs.

Sveriges Domstolar kommer att arbeta för att kompetensen över tid ska säkras och att effektivisering genom digitalisering kan fortsätta. De som kommer till domstolen ska känna sig trygga i lokalerna och i att hanteringen av mål och ärenden sker effektivt med hög kvalitet. På så vis stärks medborgarnas förtroende för rättsprocessen och rättssäkerheten.

Thomas Rolén

Generaldirektör, Domstolsverket

Sveriges Domstolar

För att Sveriges Domstolar ska få långsiktiga och realistiska förutsättningar att klara av sitt uppdrag yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4**, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2023–2024 samt en ramökning med 115 mnkr från år 2025 utöver den beräknade anslagsnivån.

Ekonomiska förutsättningar

Utfallet 2021 på anslaget Sveriges Domstolar visar på ett överskott mot tilldelade medel med 8 mnkr exklusive överföringsbelopp. Inklusive det ingående överföringsbeloppet kommer 194 mnkr föras med till år 2022. I vårändringsbudgeten tillfördes anslaget 50 mnkr engångsvis år 2021. Domstolarna tilldelades medel för balansavbetningsinsatser under året men på grund av svårigheter att rekrytera personal med engångsmedel har inte utfallet ökat i motsvarande utsträckning. En ytterligare anledning till överskottet är lägre kostnader för utbildningar, konferenser, resor och logi till följd av pandemin.

Enligt Justitiekommitténs betänkande 2021/22: JuU1 föreslås anslaget tillföras 185 mnkr år 2022, ytterligare 250 mnkr år 2023 och ytterligare 200 mnkr år 2024, totalt 635 mnkr under perioden 2022–2024. I budgetunderlaget för 2022–2024 yrkades totalt 700 mnkr. Den erhållna långsiktigheten i finansieringen är mycket värdefull och skapar stabila förutsättningar för domstolarna att kunna rekrytera personal och därmed hålla målavgörandet på en fortsatt hög nivå. Med de beskederna kan domstolarna redan nu påbörja en långsiktig verksamhetsplanering som inkluderar rekrytering av de kompetenser som respektive domstol behöver. Rekrytering av domare är en stor och viktig fråga för domstolarna.

Resursbehov

Resursbehovet för Sveriges Domstolar beror huvudsakligen på hur många mål och ärenden som domstolarna har att hantera. Under perioden 2017 till 2020 ökade målinflödet kraftigt, med drygt 16 procent. Under 2021 minskade inflödet med drygt 2 procent men prognoser över måltillströmningen för perioden 2022–2025 visar åter på ökning. Detaljerade uppgifter om målutvecklingen inom Sveriges Domstolar framgår av bilaga.

Prognoser måltillströmning tingsrätter

Måltillströmningen av brottmål bedöms fortsätta öka under perioden 2022–2025. Ökningstakten bedöms tillta något jämfört 2021, dock inte fullt ut till de nivåer som rådde 2017–2020. En fortsatt ökning förefaller rimlig när ytterligare tingsrätter ansluter till handlägningsordningen ”snabbare lagföring” samtidigt som även brottmål utanför försöksverksamheten, både mål med och utan stämningsansökan, antas öka. Det faktum att både Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten prognostiserar en fortsatt hög nivå av s.k. ingripandebrott, till exempel trafik- och narkotikabrott, talar ytterligare för en fortsatt ökning av brottmål. Antalet dispositiva tvistemål och konkursärenden vid tingsrätterna påverkas delvis av konjunkturutvecklingen. Till följd av osäkerhet kopplat till bland annat hur pandemin utvecklas finns frågetecken hur den svenska och globala konjunkturen kommer utvecklas.

Antalet dispositiva tvistemål bedöms under 2022–2023 ligga något under det senaste årets inflöde för att öka under 2024–2025, bland annat som en följd av den trend som råder med ett ökat lånande hos hushållen. Antalet s.k. flygmål minskade kraftigt under pandemin men förväntas öka igen i och med att resandet ökar. Antalet konkursärenden bedöms öka i spåren av pandemin och att det finns rekordmånga nystartade företag. Vad avser familjemålen minskade de under senaste året. Nedgången bedöms tillfällig och de närmsta åren bedöms antalet åter hamna på nivåer som rådde innan 2021. Målen vid mark- och miljödomstolarna antas fortsätta sin långsiktiga stigande trend. Till det kommer målen rörande omprövning av vattenverksamhet.

Prognoser måltillströmning förvaltningsrätter

Antal inkomna socialförsäkringsmål var under 2021 förhållandevis lågt jämfört med de relativt höga nivåerna åren innan. Under 2022 bedöms antalet minska ytterligare baserat på information från Försäkringskassan bland annat vad avser förväntad andel bifall och överklagandefrekvens. Utvecklingen på längre sikt är svårbedömd och påverkas starkt av politiska inriktningar och en eventuell fortsatt pandemipåverkan. Skattemålen är på rekordlåga nivåer och inget talar för någon större förändring de närmsta åren utifrån Skatteverkets inriktning. Mål enligt socialtjänstlagen minskade under 2021 efter flera års kraftig ökning. Domstolsverket bedömer att de närmsta åren kommer vara i nivå med inflödet 2021 bland annat till följd av en förhållandevis stark arbetsmarknad och en lägre invandring än de senaste åren. Antal förtursmål bedöms fortsatt vara på stabila nivåer med en ytterligare ökning av antal LVU-mål där stort politiskt fokus finns. Utöver detta inkom ett stort antal mål under 2021 kopplat till pandemin bl.a. mål rörande korttidsarbete. Dessa mål antas fortsätta komma in under 2022 men i minskad omfattning för att på sikt upphöra.

Prognoser sammantaget

Domstolsverkets prognoser för både allmänna domstolar och allmänna förvaltningsdomstolar visar sammantaget att måltillströmningen kommer att öka under den kommande planeringsperioden. Från 2022 till 2025 prognostiseras antalet inkomna mål vid domstolarna att öka med cirka fem procent.

Ökade arvoden nämndemän

Förändringar kommer att ske i förordningen gällande arvode till nämndemän, innebärande att arvoden höjs från år 2023 vilket beräknas öka kostnaderna för nämndemän med cirka 24 mnkr årligen.

Yrkade ramökningar

I en verksamhet som Sveriges Domstolar är det svårt att genomföra snabba förändringar. Ledtiderna för att rekrytera ordinarie domare och andra kvalificerade jurister är långa. Att digitalisera och utveckla en verksamhet som består av många självständiga myndigheter kräver också långsiktig planering. Medelstilledningen till Sveriges Domstolar behöver därför präglas av långsiktighet. Resurserna bör vara tilltagna på så sätt att förändringar i exempelvis målinflödet kan hanteras inom tilldelningen.

Domstolsverket bedömer att de medel som föreslås tillföras anslaget åren 2023–2024 kommer att vara tillräckliga och ger förutsättningar för en stabil verksamhet med hög målavverkning. Under 2025 finns behov av ytterligare medel för att kunna hantera den målökning som prognostiseras under perioden 2023–2025 samt ökade kostnader för höjt nämndemannaarvode. Domstolsverket yrkar därför att anslagsnivån från år 2025 höjs med 115 mnkr.

Anslag 1:5 Sveriges Domstolar, mnkr

	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	188	194	113	26	2
Tilldelade medel	6 471	6 683	7 013	7 275	7 419
Summa disponibla medel	6 659	6 877	7 126	7 300	7 421
Utfall/prognos	6 463	6 764	7 100	7 298	7 536
Årets resultat	8	-81	-87	-23	-117
Utgående överföringsbelopp	196	113	26	2	-115

Många av målen i Sveriges Domstolar uppmärksammas stort i medierna, som här i ett mål i Stockholms tingsrätt. För chefer och medarbetare i Sveriges Domstolar är det viktigt att vara tillgängliga, öppna och tydliga i kontakterna med medierna. Pressmeddelanden är ett sätt att uppnå detta. Under 2021 publicerade domstolarna och nämnderna 410 pressmeddelanden, där merparten handlade om uppmärksammade mål.

Foto: Per-Olof Sännås/Aftonbladet/TT

Rättsliga biträden m.m.

För att täcka utgifterna för rättsliga biträden m.m. yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m., inom utgiftsområde 4**, tillförs en ramökning med 1 740 mnkr 2023, med ytterligare 249 mnkr 2024 samt med ytterligare 209 mnkr 2025, totalt en ramökning med 2 198 mnkr perioden 2023–2025.

För att få mer stabila planeringsförutsättningar vill Domstolsverket, utöver direkt anslagsförstärkning, påtala behovet av en mer långsiktig finansiering av anslaget.

Under 2021 uppgick utgifterna på anslaget till 3 669 mnkr, vilket är att jämföra med 3 407 mnkr för 2020. Beloppsmässigt står offentliga försvarare för den största andelen och ökningen av kostnaderna. Även utgifter för tolk och översättare samt målsägandebiträden ökade jämfört med tidigare perioder. Andelsmässigt ökar övriga utgifter mest, sett till det totala anslaget utgör de dock en liten del. Avseende ökningen av övriga utgifter kan 48 mnkr förklaras av ett enskilt mål och därmed väntas utgifterna återgå till lägre nivåer kommande år.

Regeringen har genom regleringsbrev gett Domstolsverket i uppdrag att ytterligare analysera och förklara anslagets utveckling. Uppdraget har delredovisats under 2021 och slutredovisas 1 mars 2022.

Utfall på anslaget för rättsliga biträden år 2018–2021

Utfall (mnkr)	2018	2019	2020	2021	Mnkr 2020–2021	Procent 2020–2021
Offentligt försvar	1 478	1 620	1 847	2 012	165	8,9 %
Målsägandebiträde	368	413	462	479	17	3,6 %
Rättshjälp enligt rätts- hjälpslagen	248	272	281	272	-9	-3,3 %
Offentligt biträde	257	284	297	302	5	1,8 %
Konkursförvaltare och likvidator	169	142	186	182	-4	-2,1 %
Tolk och översättare	153	149	152	178	26	17,1 %
Övriga förordnanden	114	119	125	131	6	4,5 %
Övriga utgifter	62	65	56	114	58	102,2 %
Summa	2 849	3 063	3 407	3 669	262	7,7 %

Konsekvenser av uppräknad timkostnadsnorm

Merparten av anslagets aktörer uppbär ersättning baserad på timkostnadsnormen. Inför 2022 ökar ersättningen med 1,19 procent, vilket är lägre än tidigare uppräkningsökningar. Ökningen av timkostnadsnormen kan antas öka anslagets utgifter med cirka 45 mnkr oaktat förändringar i måltillströmningen. Vid en ökad måltillströmning får uppräkningsökningen än större påverkan. I anslagets utgiftsprognoser antas timkostnadsnormen öka i takt med de senaste årens trend. Utgifter som inte är kopplade till timkostnadsnormens utveckling antas öka i takt med konsumentprisindex.

Timkostnadsnormens utveckling de fem senaste åren

	2018	2019	2020	2021	2022
Belopp exklusive moms (kr)	1 359	1 380	1 404	1 425	1 442
Årlig procentuell förändring	1,27 %	1,55 %	1,74 %	1,50 %	1,19 %

Antal förordnande och debiterad tid per förordnande

För de vanligast förekommande aktörerna på anslaget ökade antalet förordnanden. Som störst var ökningen av antalet offentliga försvarare där ökningen uppgick till närmare fem tusen förordnanden. Avseende den debiterade tiden per förordnande minskade den för målsägandebiträden och offentliga biträden, men ökade marginellt för offentliga försvarare. Den markanta minskningen av debiterad tid per förordnanden för offentliga biträden förklaras av allt fler biträden deltar i förhandlingar via video, främst i LVU- men också LVM-mål.

Antal förordnande och debiterade timmar per förordnande år 2019–2021

	Antal förordnande			Debiterade timmar per förordnande			Förändring debiterad tid per förordnande		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Målsägandebiträde	27 003	29 930	30 515	11,08	11,00	10,89	4,8 %	-0,8 %	-1,0 %
Offentlig försvarare	78 556	84 319	89 186	14,94	15,61	15,64	2,8 %	4,4 %	0,2 %
Offentligt biträde	30 129	31 691	32 983	6,83	6,66	6,34	2,8 %	-2,4 %	-4,8 %

Målutveckling

Över sjuttio procent av anslagets utgifter är kopplade till brottmål. LVU- och psykiatrimål står för merparten av utgifterna för offentliga biträden. När inflödet av mål ökar förordnas fler biträden vilket också ökar anslagets utgifter. Anslaget påverkas också av nedlagd tid per förordnanden och ersättningsnivåer.

Domstolsverkets prognos för anslagets utgifter

Utgiftsprognos för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. (löpande priser)

Utfall och prognos (mnkr)	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Prognos	2024 Prognos	2025 Prognos
Offentligt försvar	2 012	2 158	2 304	2 444	2 594
Målsägandebiträde	479	514	548	582	617
Rättshjälp enligt rättshjälpslagen	272	268	283	305	315
Konkursförvaltare och likvidator	182	216	239	253	236
Offentligt biträde	302	323	329	345	353
Tolk och översättare	178	188	197	206	215
Övriga förordnanden	131	140	150	159	169
Övriga utgifter	114	72	77	81	86
Summa	3 669	3 879	4 126	4 375	4 584

RÄTTSLIGA BITRÄDEN M.M.

Den prognostiserade ökningen kan förklaras enligt tabell nedan.

Utgiftsökningens beståndsdelar (mnkr)	2022	2023	2024	2025
Målutveckling	155	279	406	489
Förändring av prisnivå	43	90	145	202
Debiterad tid per förordnande	49	99	157	218
Summa	247	469	708	908

Tilldelade medel och utfallsprognoser för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m, mnkr

	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	-9	-27	10	-1 730	-3 719
Tilldelade medel	3 651	3 916	2 386	2 386	2 386
Summa disponibla medel	3 642	3 889	2 396	656	-1 334
Utfallsprognos	3 669	3 879	4 126	4 375	4 584
Årets resultat	-18	37	-1 740	-1 989	-2 198
Utgående överföringsbelopp	-27	10	-1 730	-3 719	-5 918

Utöver direkt anslagsförstärkning vill Domstolsverket påtala behovet av en mer långsiktig finansiering av anslaget. En hantering där behov inte bara tillgodoses år för år ger Sveriges Domstolar och finansieringen av rättsliga biträden mer stabila planeringsförutsättningar. Stabiliteten är sig en grundbult i människors tilltro till rättsväsendet.

Migrationsdomstolarna

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8**, återställer tilldelningen på anslaget till den nivå som gällde före budgetpropositionen för 2022 och därmed tillför anslaget en ramökning med 40 mnkr från år 2023 utöver de beräknade anslagsnivåerna.

Migrationsdomstolarnas verksamhet är helt beroende av händelser i omvärlden och därför svår att förutse. Migrationsverkets prognoser över måltillströmningen av asylmål till domstolarna är osäkra och kan snabbt förändras.

Måltillströmningen ökade kraftigt till följd av flyktingkrisen 2015 och trots minskat målinflöde de senaste åren är balansnivån fortsatt högre än vad den var före flyktingkrisen och omloppstiderna är i många fall långa. Den höga inströmningen av asylmål genererar även andra migrationsmål. Exempelvis utgör mål om uppehållstillstånd och medborgarskap en större andel av den totala målstocken nu än före flyktingkrisen. Mål rörande omedelbar verkställighet och viseringsmål har visserligen minskat de senaste två åren, men förväntas öka igen när pandemin inte påverkar möjligheten att resa längre. Dessa mål ingår inte i Migrationsverkets prognoser, men kräver också resurser av domstolarna.

Digitaliseringen som sker i andra myndigheter har lett till att handläggningen av asyl- och tillståndsmål i domstol blivit mer tidskrävande. Dessutom kan ny migrationslagstiftning (Utlänningslagen) från juli 2021 komma att leda till ökad komplexitet i vissa måltyper.

De senaste åren har engångsvisa anslagsökningar tilldelats med kort framförhållning. Tillfälliga anställningar och ryckig personalpolitik medför lägre effektivitet och påverkar möjligheten negativt att vara en attraktiv arbetsgivare. Ekonomisk stabilitet och långsiktighet är centralt för att kunna ha en effektiv organisation och inte förlora upparbetad kompetens. Det måste även finnas ett utrymme att hantera öknings i målinströmningen då rekryteringar tar lång tid att genomföra. Längre handläggningstider i domstol genererar ökade kostnader i andra delar av samhället. Det är gynnsamt både samhällsekonomiskt och för inblandade parter att ärenden avgörs inom rimlig tid. Med nuvarande finansiering bedöms att regeringens verksamhetsmål inte möjliga att uppnå.

I budgetpropositionen för 2022 sänktes ramen för 2022 med 20 mnkr och för åren 2023 och 2024 med 40 mnkr vardera året. För att anpassa verksamheten till de lägre anslagsnivåerna behövde domstolarna bromsa verksamheten under hösten 2021 främst genom kraftig minskning av notarier och tillfälligt anställd personal. I budgetpropositionen föregående år tillfördes anslaget ytterligare medel för hela treårsperioden, vilket säkerställde en långsiktighet i verksamhetsplaneringen och en effektiv verksamhet. För att kunna bedriva en stabil verksamhet och undvika ryckighet yrkar Domstolsverket att anslagsnivån från år 2023 höjs med 40 mnkr och därmed återställs till nivåer före sänkningen i budgetpropositionen för 2022.

Resursbehov

Med utgångspunkt i Migrationsverkets prognoser på måltillströmningen, Domstolsverkets prognoser av antalet avgjorda mål samt det nuvarande balansläget, beräknas utfallet på migrationsanslaget enligt uppgifter i nedanstående tabell.

Prognoserna för både måltillströmningen och antalet avgjorda mål är osäker, vilket också medför osäkerhet i de beräknade kostnaderna.

Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, mnkr

	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	48	23	3	-38	-80
Tilldelade medel enligt BP	771	720	739	747	762
Summa disponibla medel	819	743	742	709	682
Utfall/prognos	795	740	780	789	802
Årets resultat	-24	-20	-41	-42	-40
Utgående överföringsbelopp	24	3	-38	-80	-120

Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8**, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2023–2025.

Kostnaderna på anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål är regelstyrda och påverkas av antalet förordnanden som i sin tur påverkas av antalet avgjorda mål. Därutöver påverkas utgifterna på anslaget av timkostnadsnormens utveckling och debiterad tid per förordnande. Anslaget finansierar även utgifter för tolk och nämndemän med mera. Utgiftsprognosen baseras på Migrationsverkets prognoser för måltillströmningen och Domstolsverkets prognoser för avgjorda migrationsmål.

Resursbehov

Utgifterna på anslaget 2022–2025 har beräknats utifrån prognos över antalet avgjorda mål för respektive år och utgått från styckkostnaden för 2021 med justering för timkostnadsnormen och debiterad tid per förordnande. Beloppen framgår av nedanstående tabell.

Migrationsverkets prognos över inkomna asylmål till domstolarna för de kommande åren är sänkt med anledning av pandemin och lägre inflöde av flyktingar i Europa som också påverkar Sverige. Prognoserna för både måltillströmningen och antalet avgjorda mål är osäker, vilket också medför en osäkerhet i de beräknade utgifterna.

Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, mnkr

	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Tilldelade medel	227	205	201	201	201
Summa disponibla medel	227	205	201	201	201
Utfall/prognos	146	135	155	160	172
Årets resultat	81	70	46	41	29
Utgående överföringsbelopp	81	70	46	41	29

Trängselskatt

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen **att anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1 och 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4, inom utgiftsområde 22** tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2023–2025.

Antalet inkomna trängselskattemål i Stockholm minskade från 316 mål 2019 till 203 mål 2020 och minskningen har fortsatt även under 2021 då 170 mål kom till domstol. Minskningen beror förmodligen på minskat resande till följd av pandemin. De senaste fem åren har antalet inkomna mål varierat mellan 170 och 374. Domstolsverket gör bedömningen att inkomna mål under perioden 2023–2025 kommer att vara något lägre än före pandemin och beräknar kostnader till 800 tkr, 820 tkr respektive 840 tkr.

Inkomna trängselskattemål i Göteborg minskade till 112 mål under 2021 jämfört med 178 mål 2020 och 377 mål 2019. Även här antas minskningen bero på pandemin. De senaste fem åren har antalet inkomna mål varierat mellan 112 och 402. Domstolsverket gör bedömningen att inkomna mål under perioden 2023–2025 kommer att vara något lägre än före pandemin och beräknar kostnader till 800 tkr, 820 tkr respektive 840 tkr.

Domstolsverkets prognoser innebär att inget resurstillskott behövs på anslagen för trängselskatt utöver aviserade belopp för åren 2023–2025.

Domstolarna är enligt grundlagen oberoende och självständiga, vilket innebär att varken riksdag, regering eller någon annan myndighet får bestämma hur en domstol eller nämnd ska döma. Samtidigt som Sveriges Domstolars 82 myndigheter är självständiga, är samverkan mellan dem stor – i syfte att stödja varandra i att ständigt effektivisera och öka kvaliteten i verksamheterna. Här är det chefsadministratörer och administrativa direktörer från olika domstolar som diskuterar under Chefsadministratörsdagarna. Foto: Carl Johan Erikson

Internationell civil krishantering

För att täcka ökade behov under de närmast kommande åren yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7**, tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2023–2025.

Sveriges Domstolar bidrar till internationell civil krishantering, det vill säga fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet som genomförs av EU, FN eller OSSE. Verksamheten, liksom övrig internationell verksamhet i Sveriges Domstolar, initieras och samordnas av Domstolsverket. Den finansieras av anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap.43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7.

För närvarande har Domstolsverket pågående uppdrag att rekrytera och ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Anslaget finansierar löner för utsänd personal till insatserna samt förvaltningskostnader och insatsnära kostnader. Domstolsverket kan även ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för FN och OSSE, om möjlighet ges. Anslaget används också till att finansiera kortare insatser, uppdrag eller särskilda projekt i fält.

Personalbidragen till internationella insatser ska ske i enlighet med regeringens strategi för internationell civil krishantering och regeringens beslut om myndighetssamverkan vid internationell fredsfrämjande verksamhet. Det senare innebär bland annat att det finns en väl utvecklad samordning mellan rättsväsendets myndigheter samt samverkan med Regeringskansliet och andra myndigheter inom Fredsfrämjanderådet.

Domstolsverket har bedrivit ett långsiktigt arbete med att bygga upp denna verksamhet inom Sveriges Domstolar. Den övergripande målsättningen är att kunna leverera sådana högkvalitativa personalbidrag och andra insatser som krävs för att de internationella insatser vi deltar i ska kunna verka effektivt i arbetet med att bygga rättsstatlighet, fungerande rättsvårdande institutioner och hållbar fred. Under de senaste åren har normalt fem–sju medarbetare från Sveriges Domstolar varit utsända på längre fredsfrämjande uppdrag, alla inom ramen för insatser inom EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Med hänsyn till en ökad efterfrågan på bidrag från Domstolsverket har anslaget ökat under den senaste femårsperioden. Efter att ha legat stabilt under ett par år ser behoven åter ut att öka något inför de närmast kommande åren. Det beror bland annat på en ökad insikt, både på EU-nivå och nationell nivå, om att stöd och stabiliseringsinsatser normalt fordras över hela rättskedjan. När insatsernas mandat anpassas till detta ökar också behoven av kompetens från personal som hämtas från domstolsväsendena i de bidragande länderna.

Översikt över verksamhetens finansiering

	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Utgiftsområde 7 Biståndsverksamhet 1:1 ap.43 Internationell civil krishan- tering – Del till Domstolsverket	7 915	9 000	9 000	9 000	9 000

Investeringar

Sveriges Domstolar har under flera år gjort investeringar i byggnader och teknik i rättssal. Den kommande perioden är inget undantag och förstärker behovet av fortsatt arbete med att utveckla och underhålla såväl byggnader som verksamhetsstöd.

Investeringarna syftar till att leva upp till en god lokalförsörjning med iakttagande av att upprätthålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, samt utveckla digitalisering inom både den dömande och administrativa verksamheten. Parter och vittnen samt journalister, allmänhet och medarbetare måste kunna känna sig trygga i domstolen. Ökade behov av säkerhetskontroller är också ett viktigt skäl till många av de nu pågående om- och tillbyggnationerna.

För perioden 2023–2025 är investeringarna på en något högre nivå, vilket bland annat beror på byggandet av en ny gemensam domstol för tingsrätten och förvaltningsrätten i Malmö som förväntas vara klar under 2023.

Utveckling av DBM (digital brottmåls hantering) är en IT investering som pågått under flera år, där projektet är nödvändigt för en integrerad informationshantering mellan tingsrätt och hovrätt. Det digitala avgörandet i brottmål med lösningar för digital, strukturerad överföring av uppgifter till övriga RIF-myndigheter ska enligt plan träda ikraft under 2022.

Investeringarna inom Sveriges Domstolar utgör således också under kommande period en viktig del av arbetet med att utveckla och underhålla såväl byggnader som olika verksamhetsstöd vilket gör att verksamheten möter de krav som ställs på verksamheten. För åren 2022–2025 innebär detta årliga nyinvesteringar inom intervallet 350–378 mnkr.

En av de nybyggnationer som pågår är nya lokaler för Göta hovrätt och Kammarrätten i Jönköping. Byggnaden uppförs intill tingsrätten och förvaltningsrättens lokaler, med planerad inflytt vid årsskiftet 2022/2023. Den omfattar cirka 9 000 kvadratmeter och kommer att innehålla tio förhandlingssalar, varav några säkerhets-salar, och omkring 180 arbetsplatser. I den gemensamma entrén kommer det att finnas en fast säkerhetskontroll med ett röntgeninspektions-system. Illustration: FOJAB

BILAGA 1 – INVESTERINGAR, LÅNERAM OCH KREDITER

Verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	22 000	9 000			
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	207 000	260 000	285 000	275 000	255 000
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar	85 000	109 000	86 000	94 000	95 000
Summa verksamhetsinvesteringar	314 000	378 000	371 000	369 000	350 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsordningen)	311 000	378 000	371 000	369 000	350 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsordningen)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsordningen)	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0	0	0	0	0
Summa finansiering	311 000	378 000	371 000	369 000	350 000

Verksamhetsinvesteringar under 2021 var högre än lån i Riksgälden 2021 där skillnaden är faktisk lån och värdet av samtliga investeringar som kommer finansieras med lån.

BILAGA 1 – INVESTERINGAR, LÅNERAM OCH KREDITER

I tabellen nedan redovisas information om planerade investeringar som överstiger 20 mnkr per investeringsobjekt. Dessa större investeringar avser ny-, till- och ombyggnationer av lokaler inklusive inredning och installation av teknik i rättssalar.

Särskild information om verksamhetsinvesteringar (tkr)

	Totalt	Åk Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Malmö tingsrätt/förvaltningsrätt	212 484	55 334	51 650	104 000	1 500	0
Göta hovrätt & Kammarrätten i Jönköping	68 233	8 318	37 050	22 765	100	0
Hudiksvalls tingsrätt	35 707	7 807	26 600	1 300	0	0
Norrköpings tingsrätt	39 765	915	7 100	17 750	14 000	0
Södertälje tingsrätt	49 390	9 090	2 400	8 900	29 000	0
Växjö tingsrätt	37 454	2 404	800	1 250	11 500	21 500
Borås tingsrätt	46 662	1 462	1 100	2 100	18 000	24 000
Förvaltningsrätten i Göteborg	31 402	1 302	11 700	13 800	4 600	0
Hovrätten Västra Sverige	59 071	3 171	1 300	6 600	22 500	25 500
Svea hovrätt	81 268	7 268	4 200	9 500	35 300	25 000
Vänersborgs tingsrätt	51 794	7 944	1 750	7 300	33 800	1 000
Ystads tingsrätt	54 871	1 271	7 500	14 500	31 500	100
Ångermanlands tingsrätt	109 620	170	11 950	15 500	60 000	22 000
Summa utgifter för investeringar	877 721	106 456	165 100	225 265	261 800	119 100
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsordningen)	877 721	106 456	165 100	225 265	261 800	119 100
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsordningen)						
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsordningen)						
Anslag (efter medgivande av regeringen)						
Summa finansiering	877 721	106 456	165 100	225 265	261 800	119 100
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.						
Maskiner och inventarier	662 339	75 824	128 150	183 965	190 800	83 600
Fastigheter och mark						
Övriga verksamhetsinvesteringar	215 382	30 632	36 950	41 300	71 000	35 500
Summa investeringar i anläggningstillgångar	877 721	106 456	165 100	225 265	261 800	119 100

I följande tabell visas behovet av låneram under planeringsperioden. Planerade investeringar kan genomföras med en låneram som är något lägre än beslutad låneram för 2022. Domstolsverket yrkar en låneram som uppgår till 1 550 mnkr för 2023–2025.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	1 341 000	1 339 000	1 405 000	1 448 000	1 473 000
Nyupplåning (+)	311 000	378 000	371 000	369 000	350 000
Amorteringar (-)	-313 000	-312 000	-328 000	-344 000	-333 000
UB lån i Riksgäldskontoret	1 339 000	1 405 000	1 448 000	1 473 000	1 490 000
Beslutat/föreslagen låneram	1 480 000	1 650 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
Ränteutgifter	0	1 000	4 000	10 000	18 000
Finansiering av räntor och avskrivningar					
- utgiftsområde 4, anslag 1:5	277 000	280 000	297 000	317 000	314 000
- utgiftsområde 8, anslag 1:4	36 000	33 000	35 000	37 000	37 000
Övrig finansiering					

Behov av krediter

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Kredit på räntekontot finns enligt regleringsbrev för 2022 för anslaget 1:5 Sveriges Domstolar inom utgiftsområde 4 samt anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden inom utgiftsområde 8. För båda dessa anslag uppgår krediten till cirka fyra procent av anslagsbeloppen, 290 mnkr.

Enligt Domstolsverkets beräkning kommer fyra procents kredit att vara tillräcklig för perioden 2023–2025 under förutsättning att anslagen är anpassade till verksamheten inom Sveriges Domstolar.

Anslagskrediter

I tabellen nedan visas vilken anslagskredit som är beslutad för respektive anslag/anslagspost för 2022. Av tabellen framgår också vilka anslagskrediter som yrkas för 2023–2025.

Anslaget 1:5 Kostnader vid domstolsprövning i utlänningsärenden avser utgifter som är regelstyrda och därmed i princip inte påverkbara. Domstolsverket yrkar därför att anslagskrediten på detta anslag ökas från tre procent till tio procent för kommande år.

Anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm och 1:14 Trängselskatt i Göteborg har under 2022 en anslagskredit på fem procent och Domstolsverket yrkar att anslagskrediten ökas till tio procent för dessa anslagen.

För övriga anslag yrkas att samma anslagskrediter beslutas som för 2022 under förutsättning att yrkade medel tilldelas.

Anslagskredit på ramanslag för 2022

	Utgifts- område	Anslagskredit 2022	Yrkad anslagskredit 2023–2025
1:5 Sveriges Domstolar	4	3 %	3 %
1:11 Rättsliga biträden m.m.	4	10 %	10 %
1:1 Biståndsverksamhet ap.43 Inter- nationell civil krishantering	7	10 %	10 %
1:4 Domstolsprövning i utlänningsä- renden ap.1	8	3 %	3 %
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid dom- stolsprövning i utlänningsärenden ap.1	8	3 %	10 %
1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1	22	5 %	10 %
1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4	22	5 %	10 %

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgifter med mera som får disponeras

Avgifter som får disponeras är relativt marginella inom Sveriges Domstolar. De har under 2021 uppgått till 23,9 mnkr och fördelar sig på uthyrning av lokaler/rum 12,1 mnkr, personal 0,2 mnkr, rättsfallspublicering och försäljning av publikationer 0,1 mnkr, avgifter för kopior av domar 4,3 mnkr, reavinster vid försäljning av maskiner och inventarier 2,7 mnkr, samt övriga intäkter med mera 4,5 mnkr.

Övriga inkomster som disponeras för förvaltningskostnader utgörs till stor del av bidrag från Arbetsförmedlingen för arbetsmarknadsåtgärder, samt bidrag från bland annat SIDA och EU för finansiering av det internationella samarbete som Domstolsverket och domstolarna deltar i. Totalt uppgick dessa intäkter under 2021 till 15 mnkr.

De finansiella intäkterna, som i huvudsak består av ränta på räntekontot i Riksgäldskontoret, uppgick under 2021 till 45 tkr.

Beräknade inkomster för åren 2022–2025 framgår av tabellen nedan.

Avgifter med mera som får disponeras (tkr)

	Utfall	Beräknade inkomster			
	2021	2022	2023	2024	2025
Avgiftsintäkter som disponeras:					
- Uthyrning av lokaler	12 115	12 100	12 100	12 100	12 100
- Intäkter av utbildning och konferens	0	0	0	0	0
- Uthyrning av personal	179	180	180	180	180
- Försäljning av publikationer m.m.	115	120	120	120	120
- Avgifter för kopior m.m.	4 291	4 300	4 300	4 300	4 300
- Reavinster vid försäljning av maskiner m.m.	2 683	2 700	2 700	2 700	2 700
- Övriga intäkter	4 541	4 600	4 600	4 600	4 600
Delsumma	23 926	24 000	24 000	24 000	24 000
Övriga inkomster som disponeras:					
- Bidrag	14 986	15 000	15 000	15 000	15 000
- Finansiella intäkter	45	100	100	100	100
Delsumma	15 031	15 100	15 100	15 100	15 100
Summa	38 956	39 100	39 100	39 100	39 100

Avgifter som inte får disponeras

Avgiftsintäkterna består till största delen av ansökningsavgifter som betalas när ett mål eller ett ärende inleds, t ex ansökan om äktenskapsskillnad. Avgifternas storlek (exklusive miljödomstolarna) höjdes i juli 2014 och har därefter varit oförändrade. De totala intäkterna har sedan dess varierat mellan 105–125 mnkr/år. Avgörande för avgiftsintäkterna är därför mängden ärenden/mål. Dessa kan i sin tur påverkas av händelser i omvärlden, så kan till exempel sämre tider leda till ökat antal ansökningar om stämning etc. Avgiftsintäkterna för 2021 var ungefär på samma nivå jämfört med föregående år. För de närmaste åren förväntas volymen ligga i nivå med innevarande år. En förutsättning för de prognostiserade inkomster är att regeringen inte bestämmer om en avgiftsändring.

Kungörandeavgifterna har påverkats av att kravet på kungörelse i ortstidning togs bort från 1 juli 2021 och ersätts med enbart kungörande i Post- och Inrikes Tidningar (PoIT). Inkomsterna har därför justerats ned för de kommande åren.

De inkomster som relateras till konkurser beräknas ligga på samma nivå jämfört med tidigare år. Det är dock mycket svårt att förutse trenden av konkursärenden. Den påverkas av konjunkturförändringar och dessutom tas en del av avgifterna ut när konkursen är avslutad vilket kan ta tid. Dessa faktorer medför en viss osäkerhet i beräkningarna. Beräkningarna har inte heller beaktat om förslaget i det förändrade konkursförfarandet (Ds 2019:31) leder till att konkurshanteringen flyttas till Kronofogdemyndigheten (tillsynsmyndighet i konkurser).

Övriga inkomster som inte disponeras avser återbetalningsskyldighet i huvudsak tvistemål samt återkrav av utgifter för offentligt försvar.

Regeringen har beslutat om en felaktig avgiftsbudget för övriga inkomster av statens verksamhet (47 000 tkr). Anslagsposten avser återbetalning av rättshjälpskostnader mm. Domstolsverket har påtalat felet och nytt regleringsbrev förväntas under 2022–2025 med rättat belopp om 4 000 tkr.

Med de ökningarna och minskningarna som beskrivits ovanför av avgifter som inte får disponeras, beräknas inkomsterna under perioden 2022–2025 ligga på samma nivå jämfört med utfallet 2021.

Avgifter som inte får disponeras (tkr)

	Utfall 2021	Beräknad Budget ¹	Beräknade inkomster			
			2022	2023	2024	2025
Ansökningsavgifter						
- Mark och miljödomstolarna	12 038	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
- Övriga domstolar	116 987	115 000	115 000	115 000	115 000	115 000
Kungörandeavgifter	7 363	7 000	7 000	6 000	6 000	6 000
Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	21 391	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000
Återbetalning av rättshjälps- kostnader m.m. (exklusive återbetalning till Skatteverket)	3 944	47 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Totalt	161 723	206 000	163 000	162 000	162 000	162 000

Domstolsverket saknar underlag för att kunna beräkna över- eller underuttag i den avgiftsbelagda verksamheten.

¹ Enligt regleringsbrev för 2022

Översikt över verksamhetens finansiering

Anslag/anslagspost (tkr)

	Utfall	Tilldelat	Prognos	Beräknat		
	2021	2022	2022	2023	2024	2025
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet						
1:5 ap.1 Sveriges Domstolar	6 462 996	6 682 674	6 764 000	7 035 000	7 139 000	7 261 000
1:11 ap.1 Rättsliga biträden m.m.	3 669 257	3 915 857	3 879 000	4 079 000	4 273 000	4 425 000
Utgiftsområde 7 Biståndsverksamhet						
1:1 ap.43 Internationell civil kris- hantering – Del till Domstolsverket	7 915	9 000	9 000	8 775	8 556	8 342
Utgiftsområde 8 Migration						
1:4 ap.1 Domstolsprövning i utlän- ningsmål	794 848	720 015	740 000	735 000	731 000	735 000
1:5 ap.1 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	145 826	204 800	135 000	152 000	154 000	162 000
Utgiftsområde 22 Kommunikation						
1:11 ap.1 Trängselskatt: Admin – Del till DOM	442	1 000	780 000	780 000	780 000	780 000
1:14 ap.4 Trängselskatt i Göteborg – Del till Domstolsverket	259	1 300	780 000	780 000	780 000	780 000
Totalt anslagsfinansierat	11 081 543	11 534 646	13 087 000	13 569 775	13 865 556	14 151 342
Avgiftsinkomster som disponeras	23 926	-	24 000	24 000	24 000	24 000
Övriga inkomster som disponeras	15 031	-	15 100	15 100	15 100	15 100
Summa	11 120 500	11 534 646	13 126 100	13 608 875	13 904 656	14 190 442

Prognoser för måltillströmning

Utvecklingen av antalet inkomna mål och ärenden har stor betydelse för det framtida resursbehovet. Under åren 2022–2025 förväntas målinflödet fortsätta öka vid tingsrätterna och prognostiseras vara knappt 13 procent högre 2025. Vid förvaltningsrätter prognostiseras en tillbakagång från de senaste årens höga inflöde och antal inkomna mål 2025 antas vara knappt -8 000 färre än 2021, en minskning med knappt -7 procent. Några huvudorsaker är ökat inflöde av brottmål bland annat som en följd av fortsatt utbyggnad av snabbare lagföring. Förvaltningsrätternas inkomna mål bedöms återgå till mer normala nivåer i takt med lägre befolkningsökning men kan precis som de senaste åren drivas upp av högt inflöde för enskilda måltyper.

Samhället förändras och det ger avtryck i de mål som kommer till domstolarna. Likväl måste såväl parter och vittnen som journalister, allmänhet och medarbetare kunna känna sig trygga i domstolen. Det handlar om fysisk säkerhet, om att få ett bemötande som skapar begriplighet i processen och om att uppleva sig sedd och lyssnad på. Här talar Sirianne Erixon, domstolshandläggare, med Sofie Gustafsson, expeditionsvakt, båda medarbetare på Kalmar tingsrätt. Foto: Per Carlsson

Tingsrätter

Utvecklingen av antalet inkomna mål och konkursärenden vid tingsrätt, åren 2022–2025 är en prognos

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brottmål (exkl. beredskapsmål)	95 795	102 561	117 714	120 106	126 000	131 000	135 000	140 000
Tvistemål (exkl. familjemål)	44 140	48 890	44 336	46 922	45 000	46 000	48 000	48 000
Familjemål	41 463	41 325	41 031	37 236	40 000	41 000	41 500	42 000
Konkursärenden	10 723	10 863	9 998	9 092	10 500	11 500	12 000	11 000
Miljömål	2 847	2 912	2 987	3 052	3 150	3 200	3 300	3 400
Fastighetsmål	2 009	1 685	1 641	1 458	1 700	1 800	1 800	1 850
PBL-mål	2 308	2 642	2 664	2 326	2 650	2 750	2 750	2 800
Summa	199 291	210 878	220 371	220 192	229 000	237 000	244 000	249 000
Procentuell utveckling	5,9 %	5,8 %	4,5 %	0 %	4,0 %	3,6 %	3,0 %	1,9 %

Brottmålen redovisas exklusive beredskapsmål vid prognoser eftersom dessa medför en dubbelregistrering då de ofta lämnas över till en annan domstol. Prognosen innehåller inte förväntade mål rörande omprövning av vattenverksamhet. Totalprognosen är avrundad till närmsta tusental.

Förvaltningsrätterna

Utveckling av antalet inkomna mål² vid förvaltningsrätt exklusive migrationsmål och trängselskattemål, åren 2022–2025 är en prognos.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Socialförsäkringsmål	18 456	18 202	17 489	14 601	12 000	13 000	13 500	14 000
SoL-mål	27 480	30 434	33 517	27 381	27 500	27 500	27 500	28 000
Skattemål	10 686	9 062	7 697	7 141	7 000	7 500	7 500	7 500
LOU-mål	2 780	2 981	3 594	2 509	3 000	3 000	3 000	3 000
LVU-mål	4 835	5 280	5 401	5 387	5 500	5 500	5 700	5 800
LVM-mål	1 300	1 285	1 253	1 181	1 200	1 200	1 250	1 300
Psykiatrimål	14 109	14 511	14 633	14 842	15 000	15 000	15 500	15 500
Mängdmål	9 510	10 273	10 618	9 500	10 000	10 000	10 500	11 000
Övriga mål	25 476	26 351	27 119	35 059	29 500	24 000	24 000	24 000
Summa	114 632	118 379	121 321	117 601	111 000	107 000	108 000	110 000
<i>Procentuell utveckling</i>	<i>5,6 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>2,5 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-5,9 %</i>	<i>-3,6 %</i>	<i>1,6 %</i>	<i>1,5 %</i>

Totalprognosen är avrundad till närmsta tusental.

Migrationsdomstolarna

Utveckling av antalet inkomna asylmål³ vid migrationsdomstol, åren 2022–2025 är en prognos

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Asylmål	17 261	9 800	10 070	6 546	5 700	7 900	7 900	7 900
<i>Procentuell utveckling</i>	<i>-22 %</i>	<i>-43 %</i>	<i>3 %</i>	<i>-35 %</i>	<i>-13 %</i>	<i>39 %</i>	<i>0 %</i>	<i>0 %</i>

² Allmänna mål överlämnade från migrationsdomstol till annan förvaltningsrätt är exkluderade i utfallet för inkomna mål åren 2017–2019

³ Asylmål överlämnade mellan migrationsdomstolar är exkluderade i utfallet 2018–2020

Producerad av Domstolsverket
Diarienummer 2021/1573

Domstolsverket
Postadress: 551 81 Jönköping
Besöksadress: Kyrkogatan 32
036-15 53 00
domstolsverket@dom.se
www.domstol.se